

Westzanerdijk

4.1.1 Waardering voor het verleden

Gebintconstructies met zwanenhalskorbelen. Voor bouwbedrijf Somass uit Zaandijk heeft de authentieke traditionele Zaanse houtbouw weinig geheimen. Bouwbedrijf Somass restaureert, maakt replica's en bouwt nieuw.

Gé Sombroek en Gerrit van Assema begonnen in 1978 samen bouwbedrijf Somass. Nadat ze samen een oud vervallen Zaanse pandje aan de Oostzijde in Zaandam hadden opgeknapt, én alle kennis die daarvoor nodig was bij elkaar hadden geschraapt, wilden ze eigenlijk niets anders meer.

„We vonden het prachtig om te doen en kregen veel waardering voor het werk. We zijn ons toen meer en meer gaan verdiepen in de Zaanse bouwstijl. We sprokelden via allerlei kanalen de informatie bij elkaar. Nu weten we zelfs zoveel dat we regelmatig om advies worden gevraagd. Het mooiste daarvan is dat

we eraan bijdragen dat de Zaanse houtbouw blijft voortbestaan en dat de gebruikte technieken niet verloren gaan”, vertelt Gerrit van Assema enthousiast. Maar ondanks de interesse van de compagnons en de pogingen veel oude huizen te behouden, ging er in de Zaanstreek veel verloren in de voorbije jaren.

„Het duurde lang voordat de gemeente begreep dat juist de Zaanse bouwstijl de streek een eigen gezicht gaf. Vandaag de dag proberen diverse instanties te redden wat er nog over is en het behouden waard is.”

De liefde voor het oude komt niet enkel voort uit commercieel oogpunt. In zijn vrije tijd steekt Gé Sombroek heel wat tijd in het Meldpunt Bedreigde Panden. Samen met enkele andere vrijwilligers proberen zij op die manier objecten van de slopershamer te redden. „Het gaat er om het pand te behoeden voor sloop. Anders gaat er een schat aan informatie verloren.

We moeten zuinig zijn op ons Zaanse erfgoed.” Het bedrijf is met zijn twaalf medewerkers inmiddels een begrip in de Zaanstreek. Verspreid in de gehele streek staan er replica's, maar ook nieuwe en gerestaureerde woningen van het bedrijf.

De vraag naar een 'authentieke, nieuwe Zaanse woning', is de laatste jaren gestegen. „Vanwege de nieuwe technieken kan een woning met een oude uitstraling helemaal worden aangepast aan de eisen van deze tijd.”

„We gebruiken dubbele beglazing, maar deze is op een geraffineerde manier weggewerkt. Daardoor ziet het er evengoed oud uit. Door details als balkenconstructies in het zicht te laten en een wand af te timmeren met hout in een Zaanse kleurencombinatie krijg je een heel authentieke uitstraling.” Maar behalve nieuwbouw is het voor de vakmensen van Somass telkens weer een uitdaging om een oud vervallen pand te

restaureren. Behalve woonhuizen ontkomen ook pakhuizen en molens niet aan de restauratiedrift van het bedrijf. „Zie het als pure liefde voor het industrieel erfgoed. In de Zaanstreek staan behalve prachtige woningen ook nog hele mooie oude pakhuizen en natuurlijk molens.”

In oktober 2003 breidde het bouwbedrijf zich uit met de overname van molenmakerij Saendijck. Inmiddels zijn er al diverse projecten onder handen van de molenmakers, zoals de restauratie van de Gekroonde Poelenburg en de bouw van houtzaagmolen Het Jonge Schaaap. Er worden niet alleen molens gebouwd, maar ze worden ook gerestaureerd en onderhouden.

Somass bouwt voornamelijk in en rondom de Zaanstreek. „Daar zijn we inmiddels een begrip. Kijk maar eens om je heen, in deze streek is werk genoeg. Er is nog zoveel moois om op te knappen, en na te bouwen.” Aan plannen ontbreekt het niet.

Het nieuwste project van het bouwbedrijf is Vicomte aan de Overtoom in Westzaan. De daar bestaande oude fabriek waar voorheen lange vingers en ijswafels werden gemaakt, wordt gerestaureerd en krijgt een woonbestemming.

Op het naastgelegen terrein wordt een oud Zaanse buurtje gerealiseerd, bestaande uit een aantal authentieke Zaanse woningen en appartementen in oude stijl. „Om zoiets te realiseren moet je in de historie van de buurt duiken. Dan kan je iets ontwerpen wat bij de locatie past. Vroeger waren daar scheepswerven en molens, nu is het een prachtige plek om te wonen.”

„Als je om je heen kijkt zijn er in de streek best veel van dit soort plaatsen waar je heel veel mooie buurtjes kunt creëren. Daarmee geven we de Zaanstreek iets van vroeger terug.”

Zuideinde 50, Koog aan de Zaan